

MOTTATTE FORSLAG TIL UTTALELSER

Med forbundsstyrets innstillinger

stolt synlig kampklar

#mittforbund

Handel og Kontor
i Norge

LANDSMØTE
34. ORDINÆRE LANDSMØTE, OSLO KONGRESSENTER

2016
15.-19. OKTOBER

Forslag til uttalelser

Arranger folkeavstemningen i Vest-Sahara!

Forslag: HK region Vest

nr. 477 Arranger folkeavstemningen i Vest-Sahara!

Mer enn 100 FN-resolusjoner krever selvbestemmelse for folket i Vest-Sahara. Den internasjonale domstolen i Haag har avvist Marokkos krav på territoriet. Likevel fortsetter den marokkanske okkupasjonen av det som FN behandler som det siste uløste kolonispørsmålet i Afrika.

Halve befolkningen er forvist til et hardt liv i flyktningleirer i Algerie, hvor de humanitære forholdene er svært vanskelige. I de okkuperte områdene utsettes saharawier for alvorlige overgrep dersom de taler for sin rett til selvbestemmelse. Organisasjoner, partier, fagforeninger og demonstrasjoner som krever selvbestemmelse er forbudt.

Marokkanske militære domstoler har idømt livstidsdommer til saharawiske menneskerettighetsaktivister. Samtidig har Marokko effektivt satt en stopper for FNs forsøk på å gjennomføre en folkeavstemning i territoriet.

Mens området forblir okkupert, fortsetter Marokko å tiltrekke seg utenlandsk næringsliv til territoriet. Dette fører til at ressursene går tapt, og det gir et inntrykk av internasjonal aksept av den folkerettsstridige annekasjonen. Oljefondet har investert rundt 9 milliarder kroner i selskaper som driver oljeleting i Vest-Sahara, til tross for at Regjeringen i 2005 ekskluderte et selskap som gjorde nettopp dette, av hensyn til de etiske retningslinjene.

FNs operasjon i Vest-Sahara er den eneste operasjonen opprettet siden 70-tallet som ikke har lov til å rapportere på menneskerettighetene i området de patruljerer. Hvert år blokkerer Marokkos allierte, Frankrike, for denne muligheten.

Handel og Kontor krever at regjeringen

- * opptrapper sin innsats til støtte for respekt for folkerett og grunnleggende rettigheter i Vest-Sahara. Uten en folkeavstemning om selvbestemmelse vil lidelsene til det saharawiske folk bare fortsette.
- * trekker fram saharawienes rett til selvbestemmelse i høringen av Marokko i Menneskerettighetsrådets UPR-prosess i 2017.
- * fortsetter sin dialog med franske myndigheter for å la FN få rapportere på menneskerettighetene i Vest-Sahara.
- * sørger for at Oljefondet avslutter sine investeringer i selskaper som driver oljeleting i Vest-Sahara, i tråd med en tidligere eksklusjonsbeslutning fra Bondevik II-regjeringen.

Forslag HK region Øst

nr. 478 Nei til norsk medlemskap til EU

Handel og Kontor stiller seg kritisk til internasjonale handelsavtaler som flytter makt fra felleskapene til markedskreftene. HK mener velferd, arbeidsrettigheter og menneskerettigheter skal legges til grunn for internasjonal økonomi og at beslutninger rundt hvem som skal eie og styre tjenester, næringsliv og naturressurser skal underligge demokratisk kontroll. HK sier derfor klart nei til TISA og TTIP-avtalen og støtter ikke handelsavtaler som inneholder liberaliseringer som svekker faglige rettigheter, miljøstandarder eller forbrukerrettigheter.

I Europa ser vi at EU-regler gis forrang fremfor ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning. Vi mener derfor at Norge må revurdere sitt EØS-medlemskap dersom myndighetene ikke i langt sterkere grad enn til nå utnytter det handlingsrom avtalen faktisk gir. HK ønsker å jobbe for en mer sosial rettferdighet og et demokratisk Europa sammen med faglige og sosiale bevegelser. HK krever at det arbeides aktivt for å påvirke EU-regelverk som har betydning for oss. Norske myndigheter bestemmer hvordan EU-direktiv skal implementeres i norsk lov. HK sier NEI til norsk medlemskap til EU slik det fremstår i dag.

Begrunnelse:

Vi vil ha kontroll slik at våre faglige rettigheter, miljøstandarder og forbrukerrettigheter ikke blir svekket.

Forslag HK region Øst

nr. 479 Qatar må fratras fotball VM i 2022

I 2010 utdelte FIFA rettighetene til fotball-VM i 2022 til Qatar. Qatars fotball-VM-komité hadde lenge jobbet med et prospekt for FIFA som viser det dyreste idrettsarrangement noen gang vedtatt. Det er forventet å koste mellom 150 og 220 milliarder dollar, mellom 42 og 62 ganger så mye som VM i Sør Afrika og 3 og 4 ganger så mye som OL i Sotsji. Det tilsvarer i dag $\frac{3}{4}$ av landets BNP.

I byggingen av 12 stadioner, 200 nye hotell, ny flyplass og oppgradering av infrastrukturen, kreves det mye manuelt arbeid. Dette arbeidet utføres av gjeste-arbeidere i hovedsak fra Sør-Øst Asia. De største gruppene kommer fra Nepal og India. Gjestearbeiderne kommer til et land der alt er annerledes. De snakker et annerledes språk, de har en annerledes kultur, og gjestearbeiderne skjønner ofte ikke hva som skjer. Dette skaper store problemer.

I dag er det i følge ITUC ca. 1,8 millioner gjestearbeidere som jobber i Qatar. Dette er arbeidere uten rettigheter. Eksemplene på grov utnyttelse er utallige og de har ikke lov til å bytte arbeidsgiver. Den internasjonale anti-slaveriorganisasjonen definerer forholdene som slaveri under FN-

konvensjoner. Det er allerede mange som har dødd på arbeidsplassene, og ITUC forventet at ca. 7000 vil omkomme i byggingen av VM-anlegg allerede før første fotball er sparket i 2022.

Handel og Kontor mener at Qatar må fratas fotball VM i 2022 dersom ikke gjestearbeidernes rettigheter respekteres, dødsårsakene etterforskes, arbeidsleirene inspiseres, ILO-konvensjoner implementeres og etterleves, og fagbevegelsen involveres sterkere.

Begrunnelse:

HK kan ikke støtte oppunder at arbeidstakere blir grovt utnyttet og ikke har mulighet til å bytte arbeidsgiver.

**Forslag
nr. 480** **HK region Øst**

Til valg for trygghet og solidaritet i arbeidslivet

For å mobilisere tillitsvalgte og medlemmer i fagbevegelsen må det fremmes en arbeidslivspolitik som styrker posisjoner til oss som selger vår arbeidskraft og bidrar til at vi kan få del av verdiskapningen. Arbeidslivspolitikken må aktivt bidra til å hindre sosial dumping og at grupper av mennesker settes opp mot hverandre, for eksempel mennesker på flukt som kommer til Norge, og oss som allerede er her.

Noen viktige krav til arbeidspolitikken i en rødgrønn regjeringsplattform er:

1. Det skal ikke tillates midlertidig ansettelser på generelt grunnlag. Arbeidsmiljølovens § 14 - 9-1 F hvor de nå tillater midlertidige ansettelser på inntil 12 måneder fjernes.
2. Arbeidsmiljøloven skal ha en definisjon av et ansettelsesforhold, blant annet at et ansettelsesforhold skal ha en arbeidstid på minimum 20 prosent. Det betyr at det ikke vil være lov til å ansette noen i en stilling på mindre enn 20 prosent, eksempelvis som tilkallingsvakter på såkalte nullkontrakter.
3. Gjeninnføre en åpningstidslov som verner om varehandelsansatte og ivaretar våre behov for hvile og fritid.
4. Søndag skal være /skal beholdes som felles fridag for flest mulig å gjennom blant annet å ikke tillater søndagsåpne butikker.
5. Normalarbeidsdagen skal være mellom kl. 07.00 og 17.00. Arbeidstider, skift - og turnusordninger som fører til helseskader, forbys med unntak for å ivareta viktige samfunnsfunksjoner som krever døgnkontinuerlig drift. Ansatte som har helseskadelige arbeidstider skal ha kompensasjonsordninger som for eksempel lengre perioder med bedre arbeidstider, lengre ferier for å kunne hente seg inn og tidligere pensjonsalder.

6. Utleievirksomheter (bemanningsforetak) må gi lønn mellom oppdrag. Lønna skal følge tariffavtalen for det arbeidet vedkommende hadde sist.
7. Utleie av arbeidskraft skal kun kunne utføres av statlig og/eller kommunal etat for å sikre bedre kontroll med utleie og redusert misbruk og omgåelser.
8. Gjeninnføre kollektiv søksmålsrett.
9. En aktiv integreringspolitikk som raskest mulig gjør innvandrere og flyktninger til en ressurs i det norske samfunnet gjennom blant annet språk, samfunnskunnskaps- og yrkesrettet opplæring.
10. Et regelverk lignende Skiensmodellen innføres for hele landet for å hindre sosial dumping og sikre lærlinger lære plass.
11. Mer effektive og hyppigere kontroller av næringslivet for å redusere skatte- og avgiftsunndragelser, smugling og annen svart omsetning, samt skjerpe straffetiltakene.
12. Gjeninnføre offentlig arbeidsformidling.
13. Uttalt støtte til fagbevegelsens kamp mot sosial dumping.

Begrunnelse:

Styrking av arbeidslivspolitikken inn mot Stortingsvalget 2017.

Forslag **HK region Øst**

nr. 481 Skole og utdanningspolitikk

For fagbevegelsen er lik rett og mulighet til utdanning i et helhetlig offentlig utdanningssystem et grunnleggende krav. Skolen er sentral i rollen for å møte fremtidens kompetansekrav så vel som å bidra til at den enkelte får utvikle sine evner og ferdigheter og kan fullt ut delta i samfunnslivet. I dag er det mange elever som faller utenfor og ikke fullfører sin utdanning. HK mener at skolen må settes i stand til tidlig innsats for å fange opp de elever som risikerer å havne utenfor. Dette må man gjøre tidlig og med tilstrekkelige midler. HK mener at systemet i dag er for byråkratisk. Vi må sette krav om en forenkling av dette systemet.

HK er mot all offentlig finansiering av privat drevne kommersielle og religiøse friskoler. Vi vil hindre at skoleeiere kan ta utbytte i noen del av virksomheten, og ha en enda strengere kontroll med hvordan skoleeierne bruker datterselskaper for å omgå regelverket. HK vil jobbe for å innføre en lov som hindrer barnehageeiere å ta ut bytte i noen del av virksomheten. Erfaringer fra Sverige viser at privatskoler bidrar til å skape mer klassedelt

samfunn. Mange store konserner etablerer seg som velferdsprofitører og tar ut store verdier av samfunnets ressurser.

HK vil innføre løpende barnehageopptak. For å kunne følge opp hvert enkelt barn må andelen med pedagogisk kompetanse i barnehagene økes. Barnehagen må sørge for å gi tidlig støtte til de som trenger det og sørge for at ethvert barn får et godt utgangspunkt. Gratis kjernetid er et viktig virkemiddel.

HK vil derfor innføre obligatorisk og gratis kjernetid i barnehagen for alle det siste året før skolestart og senke maksprisen i barnehagene. I tillegg vil vi sikre alle gratis kjernetid i områder med levekårsutfordringer. Vi vil avvikle kontantstøtten, og kanalisere frigjorte midler til å finansiere gratis kjernetid og lavere makspris.

Bedre vedlikehold og godt inneklima i skolene kan gjennomføres ved å styrke rentekompensasjonsordningen for skolebygg, slik at det blir lettere for kommunene å sikre godt fysisk læringsmiljø. Det må sikre tett oppfølging gjennom en ressursnorm på skolenivå der hver skole ikke kan ha mer enn 15 elever pr. lærer på 1. – 4. trinn og 20 elever pr. lærer på 5. – 10. trinn. HK vil innføre et gratis og sunt måltid, i tillegg til frukt i grunnskolen.

HK mener at gjennomføringsprosenten i videregående opplæring kan bedres ved at læringsutbyttet økes gjennom en mer praktisk og yrkesrettet opplæring i alle fag. Statusen for yrkesfag må heves. Vi må pålegge alle offentlige aktører, kommuner og virksomheter å fastsette klare og forpliktende mål for antall læreplasser i deres regi slik at alle får gjennomført utdanninga si, og samfunnet får nok kvalifisert arbeidskraft. Også private aktører må i større grad forplikte seg til opplæringsansvar og her kan danskenes finansieringsmodell være inspirasjon. Lærebedrifter må følges tettere opp og instruktører få tilbud om kurs.

HK vil starte opptrappingen av studiestøtten i Statens Lånekasse til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden, utbetale støtten over 11 måneder i året og øke stipendgraden til 50 %.

Begrunnelse:

Viktig at HK mener noe om skole og utdanningspolitikk, dette er framtidens HK medlemmer.

Forbundsstyrets innstilling til forslagene nr. 477 - 481:

Forslagene oversendes redaksjonskomité I - prinsipp- og handlingsprogram og andre politiske saker.

Handel og Kontor
i Norge

Youngsgt. 11, Folkets Hus, 0181 Oslo • Telefon 23 06 11 80
e-post: post@handelogkontor.no • www.hkinfo.no